

Важливим для авторів було представити структурно цілісну мовно-літературну інтеграцію на змістовому, понятійно-термінологічному та діяльнісному рівнях за умови збереження предметних особливостей мови і літератури. Так, у конструюванні мовленнєвих вправ, а також запитань і завдань до художніх творів використано філологічний аналіз – розбір єдності змісту і форми тексту, з точки зору його жанрово-композиційних і стильових особливостей. Змістовий «контент» літературної освіти (навчальний текст, фрагменти досліджень про виучуваний твір, різні інтерпретації його тощо) подано не окремими інформаційними блоками, як традиційно це робиться в чинних підручниках з літератури, а включено до системи завдань до художнього твору, що сприяє активізації читацької діяльності учнів. Таким чином замість готового тлумачення твору автор пропонує учневі самому зануритися в його текст і, спираючись на підручник, створити власну інтерпретацію прочитаного.

Завдання акцентують увагу учнів на сюжеті та характеристиці персонажів, що завжди підтримує читацький інтерес. Вони сформульовані так, що час від часу побічно або прямо відсилають учнів до тексту (його переказу або перечитування). Запитання і завдання звернені до читацьких емоцій і до смислового розуміння тексту; до творчої уяви і до естетичного погляду на художню форму; вони поєднують колективну та індивідуальну роботу над текстом.

У ході педагогічного експерименту перевірено ефективність авторської системи запитань і завдань у вивченні художнього тексту і відзначено позитивну динаміку зростання учнів як читачів, про що свідчить, зокрема, ріст таких контрольних показників, як: особистісне ставлення до прочитаного – на 12,3%; використання літературознавчих понять у процесі аналізу художнього тексту – на 19,2%; уміння вести діалог «автор – читач» – на 10,7%; створювати власні усні та письмові висловлювання (повідомлення, виступи, резюме, есе, пости в соцмережах) – на 10,2%; здатність до навчального співробітництва – 15,6%. Учителі, що працювали за розробленими підручниками, відзначили їх актуальність, відповідність запитам часу та освітнім викликам, сучасність змісту та дидактичного апарату.

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ НАУКОВИХ ЗАСАД КУЛЬТУРОВІДПОВІДНОЇ ПАРАДИГМИ ОСВІТИ У КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОМУ НАВЧАННІ МОВИ ІВРИТ У ЛЦЕЇ

Н. В. Бакуліна, кандидат пед. наук

На сучасному етапі розвитку української системи освіти культуровідповідна парадигма компетентісно орієнтованого навчання мов і літератур національних меншин і корінних народів України набуває пріоритетного значення та потребує переосмислення, ретельного розроблення й упровадження в освітній процес. В епоху глобальних змін освітньої екосистеми кроскультурність посідає одне із почесних місць у тезаріусі навичок майбутнього поряд із такими ключовими компетентностями як концентрація й управління увагою, емоційна та цифрова грамотність, творчість і креативність, екологічне мислення та здатність до (само)навчання.

Наші теоретичні розвідки та спроби імплементувати основні положення культуровідповідної парадигми освіти виявились у здійсненні наукового дослідження з проблем методики роботи з культурологічними текстами у процесі компетентісно орієнтованого навчання мови іврит у ліцеї.

Основні результати дослідження представлено у розділах рукопису навчально-методичного посібника «Методика роботи з культурологічними текстами на уроках мови іврит у ліцеї».

Так, у *першому розділі* посібника – «Концептуальні засади добору змісту та методики роботи з культурологічними текстами в процесі компетентісно орієнтованого навчання мови іврит у ліцеях України» – обґрунтовано актуальність проблеми, здійснено аналіз чинних нормативних документів і міжнародних рекомендацій із проблеми дослідження, наведено дані констатувального та формувального етапів педагогічного експерименту, проаналізовано термінологічний апарат з проблеми дослідження, визначено методологічні основи та принципи добору й організації змісту культурологічних текстів.

У *другому розділі* – «Методи та прийоми роботи з культурологічними текстами у процесі реалізації компетентісно орієнтованого навчання мови іврит у ліцеї» представлено методи та прийоми компетентісно орієнтованого навчання мови іврит у ліцеї на основі роботи з культурологічними текстами відповідно до провідних підходів, цілей, завдань, змісту й етапів навчання та формування ключових і предметних компетентностей, зокрема культурологічної.

У *третьому розділі* дібрано культурологічні тексти та розроблено завдання і запитання до них відповідно до змісту та сфер спілкування, визначених у чинній програмі з вивчення мови іврит у 10-11 класах. Цей навчальний матеріал можна використовувати під час запровадження різних форматів освітнього процесу – очного, дистанційного або змішаного.

Упровадження створеного навчально-методичного посібника сприятиме формуванню ключових і предметних компетентностей учнів у процесі навчання мови іврит у ліцеї, зокрема культурологічної компетентності, розвитку обізнаної та здатної до самовираження у сфері культури особистості, етнокультурного усвідомлення та формуванню громадянської ідентичності, налагодженню діалогу, взаєморозуміння та поваги між представниками полікультурного суспільства та їх інтеграції й єдності, дозволить знизити рівень упередженості щодо національної приналежності та ксенофобії тощо.

ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ І ПРЕДМЕТНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗАСОБАМИ ПОСІБНИКА «МЕТОДИКА КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ НОВОГРЕЦЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ: РОБОТА З КУЛЬТУРОЛОГІЧНИМИ ТЕКСТАМИ В 10-11 КЛАСАХ»

Чернухін Є. К., кандидат філологічних наук

Підготовлений посібник покликаний задовольнити нестачу методично-дидактичного супроводу навчання новогрецької мови в 10-11 класах (ліцеях)